

Datum

2022-04-28

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2022-4013

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss angående utredning av förutsättningarna för boende med fokus på att bryta ensamheten och öka integrationen STK-2021-1062

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadskontoret har på uppdrag av kommunstyrelsen tagit fram utredningen *Ett boende med fokus på att bryta ensamheten och öka integrationen – en utredning av möjligheten att skapa förutsättningar för ett likartat koncept som Helsingborgshems Sällbo i Malmö*. Arbetsmarknads- och socialnämnden ges nu möjlighet att yttra sig över utredningen.

Boendekonceptet Sällbo riktar sig särskilt till personer över 70 år och unga nyanlända, och syftar till att motverka ofrivillig ensamhet och öka de boendes integration i samhället.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på ambitionen att möta stadens sociala utmaningar med nya lösningar som kan öka kontakten mellan Malmöbor över generations- och kulturgränser. Ett boendekoncept likt Helsingborgshems Sällbo bedöms vara ett sätt att, på ett kompletterande vis, möta stadens behov och främja integration och samhällsgemenskap.

Utredningen lämnar få konkreta förslag, vilket försvårar för nämnden att ta ställning till utredningens innehåll. För att tydligare kunna avgränsa relevanta målgrupper och utforma konkreta förslag menar nämnden att det övergripande syftet med konceptet behöver preciseras.

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på ambitionen att möta stadens sociala utmaningar med nya lösningar som kan öka kontakten mellan Malmöbor över generations- och kulturgränser. Ett boendekoncept likt Helsingborgshems Sällbo bedöms vara ett sätt att, på ett kompletterande vis, möta stadens behov och främja integration och samhällsgemenskap.

Arbetsmarknads- och socialnämnden konstaterar att utredningen inte lämnar något konkret förslag utan främst pekar ut frågor och aspekter som behöver utredas ytterligare. Nämnden anser att det övergripande syftet med projektet behöver preciseras för att relevanta målgrupper ska kunna identifieras på ett träffsäkrare sätt och konkreta projektförslag utformas. Avsaknaden av ett tydligt avgränsat syfte med projektet och bristen på konkreta förslag i utredningen försvårar för nämnden att ta ställning till den.

Om det främsta syftet är att motverka ensamhet bland äldre och öka integrationen så är det lämpligt att avgränsa målgrupperna därefter. Om syftet däremot är att bryta ensamheten i bredare bemärkelse finns det flera andra tänkbara grupper som konceptet skulle kunna rikta sig till. Om konceptet Sällbo skulle inkludera målgrupper som har särskilda behov och som socialtjänsten har ett särskilt ansvar för, vill nämnden framhålla vikten av att fortsatt arbete och utredningar görs i nära samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ser positivt på utredningens förslag att inkludera målgrupperna unga och äldre i ett Sällbo-liknande projekt, men konstaterar att målgrupperna i fråga behöver definieras tydligare. Nämnden ser ett behov av att tydliggöra om begreppet unga bara syftar på personer som är födda eller uppväxta i Sverige, eller om det även avser nyanlända unga vuxna.

Arbetsmarknads- och socialnämnden noterar att utredningens inte drar någon slutsats kring huruvida tidigare ensamkommande barn, som nu är unga vuxna, är en lämplig målgrupp för projektet. Det beror enligt utredningen bristande faktaunderlag och bedömningen att antalet ensamkommande barn i Malmö för närvarande är begränsat. Helsingborgshem har prioriterat målgruppen med goda preliminära resultat. Nämnden anser därför att det finns skäl att inkludera målgruppen i ett Sällbo-liknande koncept i Malmö.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att målgruppen tidigare ensamkommande barn kan breddas till att inkludera unga nyanlända personer i ensamhushåll i bredare bemärkelse samt att möjligheten att särskilt inkludera unga nyanlända kvinnor ses över. Nämnden bedömer att grupperna i fråga har liknande utmaningar och behov och ofta saknar naturliga kontakter med vuxna etablerade Malmöbor som inte är myndighetspersoner. Enligt nämndens bedömning finns det både ett behov och ett intresse bland målgrupperna för ett boende som kan bidra till social delaktighet och trygghet och sänka trösklar till integration i samhället.

Arbetsmarknads och socialnämnden delar utredningens bedömning att en övergripande målgruppsanalys bör genomföras för att kartlägga hur stor efterfrågan på en sådan boendelösning är i respektive målgrupp och vilka behov som eventuellt behöver tillgodoses.

Arbetsmarknads- och socialnämnden delar utredningens bedömning att låga hyror är en förutsättning för att nå relevanta målgrupper. Samtidigt framhåller nämnden att Sällbo

därmed inte bör ses som en lösning på stadens problem med bostadsförsörjningen utan snarare kan ses som ett komplement med bredare syfte.

Arbetsmarknads- och socialnämnden betonar att boende är en trygghetsfråga. Om konceptet ska bedrivas i projektform är det viktigt att det utformas på ett sätt som skapar en trygg och förutsebar boendesituation för de boende och att det finns en plan för de boende efter projektets eventuella slut. Det är i synnerhet viktigt då konceptet i viss utsträckning förväntas vara riktat mot personer som saknar en stabil situation på bostadsmarknaden.

Barnperspektiv

Eftersom utredningen bedömer att barnfamiljer inte är en lämplig målgrupp för Sällbo-konceptet, och att de övriga målgrupperna inte omfattar barn, bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att utredningens förslag inte kommer påverka barn i någon större utsträckning. Nämnden anser dock att det finns goda skäl att inkludera barnfamiljer i en fortsatt målgruppsanalys, och framhåller att ett Sällbo-liknande koncept skulle kunna ha positiva trygghetsskapande och integrationsmässiga effekter för barnfamiljer.

Jämställdhetsperspektiv

Arbetsmarknads- och socialnämnden konstaterar att utredningen saknar en analys av ett Sällbo-liknande koncepts konsekvenser för jämställdheten och anser att jämställdhetsperspektivet bör beaktas inom ramen för ett fortsatt utredningsarbete. Beroende på vilka målgrupper staden väljer att prioritera, bedömer arbetsmarknads- och socialnämnden att ett Sällbo-liknande koncept kan få vissa positiva effekter för jämställdheten. Statistiska centralbyråns studie om social isolering (2016-2017) visar att äldre kvinnor är överrepresenterade bland de som lider av ofrivillig ensamhet, varför ett Sällbo-koncept kan fylla ett särskilt stort behov i denna målgrupp.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen lägger inte fram några konkreta förslag och saknar en övergripande kostnadsanalys, vilket försvårar arbetsmarknads- och socialnämndens bedömning av eventuella ekonomiska konsekvenser. Vilka målgrupper staden väljer att prioritera och vilka behov som behöver mötas bedöms påverka utfallet. Nämnden ser att konceptet även kan ha positiva ekonomiska konsekvenser givet dess förmodade positiva trygghetsskapande effekter och inverkan på de boendes integration och välmående.

Ordförande

.....
Sedat Arif
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden]